

Samle SRP-opgaveformuleringer til forløbet ”Ulighed i velfærdsstaten”

Indhold

SRP-opgaveformuleringer til forløbet ”Ulighed i velfærdsstaten”	1
SRP-opgave: Prostitution eller sexarbejde?	1
SRP-opgave: Ulighed i sundhed.....	6

SRP-opgave: Prostitution eller sexarbejde?

Fag: Historie og samfundsfag

Beskrivelse af emne

Der er mange perspektiver, forståelser og fordomme, som knytter sig til de sociale handlinger relateret til købet og salget af seksuelle ydelser. Er salget af sex blot en vare på linje med en klipning hos frisøren? Er sex et basalt menneskeligt behov på linje med mad og husly? Er sex en menneskeret på linje med ret til frihed og sikkerhed? Er det moralsk eller amoralsk at købe og/eller sælge sex? Er salget af sex et udtryk for et frit valg, tvang eller determinisme? Er prostitution og sexarbejde overhovedet et socialt problem?

Det at nogle mennesker befinder sig i en position, hvor de finder det nødvendigt eller nyttigt at sælge sex *kan* være et udtryk for en social og samfundsmæssige ulighed. Socialrådgivere er en af de fagprofessioner, der arbejder med nogle af de samfundsmæssige konsekvenser, der knytter sig til køb og salg af sex, herunder også de skadevirkninger der kan være for de enkelte mennesker, berørte af emnet.

Arbejdsspørgsmål

- ❖ Er prostitution/sexarbejde et socialt problem?
- ❖ Hvilke ligheder og forskelle ligger der i hhv. begrebet prostitution og begrebet sexarbejde?
- ❖ Hvilke samfundsmæssige og menneskelige konsekvenser har købet og salget af sex?
- ❖ Hvordan har blikket på købet og salget af sex ændret sig historisk?
- ❖ Hvilke fordomme og forforståelser om prostitution/sexarbejde præger den samfundsmæssige diskurs af emnet?
- ❖ Hvilke eksklusions- og marginaliseringsprocesser knytter sig til fænomenerne prostitution/sexarbejde?
- ❖ Hvilket lovgrundlag rammesætter køb og salg sex, og hvordan/hvornår er det hhv. lovligt eller ulovligt at købe og sælge sex?
- ❖ Hvilke etiske og moralske perspektiver knytter sig til købet og salget af sex?
- ❖ Kan man leve et godt liv som prostitueret/sexarbejder i Danmark?
- ❖ Er sugerdatering prostitution/sexarbejde?

Litteratur og undersøgelser

Bøger:

- Bundesen, P. (20216). Sociale problemer og socialpolitik. Syddansk Universitetsforlag.
- Ditmore, Melissa, Willman, Levy og Willman, Alys (red). 2010. Sex Work Matters: Exploring Money, Power, and Intimacy in the Sex Industry. Zed Books.
- Jensen, Carsten Strøby. 2016. Sociale forskelle og social stratifikation - i sociologisk perspektiv. Gyldendal.
- Plambech, Sine. 2023. Global sex - Hvad sexarbejdere ved om kærlighed og kapitalisme. Hans Reitzel.

- Ploug, Niels (red). 2007. Social arv og social ulighed, Hans Reitzel
- Ramsbøl; Hanne og Hansen, Steen Juul (red). (2017). Perspektiver på udsathed. Hans Reitzel.
- Schiermacher, I. & Jensen, M. (red). 2016. Udsatte voksne og socialt arbejde Udgiver: Hans Reitzel.
- Smith, Molly og MacSendt, Juno. 2020. Revolting Prostitutes, the fight for sex workers' rights. Verso Books 20204

Undersøgelser og rapporter

- Bjønness, J. (2013) At vælge det nødvendige - prostitution, stofbrug og kampen for anerkendelse blandt marginaliserede danske kvinder. (publikation: afhandling/rapport › Ph.d.-afhandling). Aarhus Universitet, Institut for Kultur og Samfund.
- Bjønness J. (2011) Jeg siger jo ikke jeg vil være astronaut vel, Rådet for Socialt Udsatte. Lokaliseret 27.02.2024 på https://udsatte.dk/files/media/document/Jeg%20siger%20jo%20ikke%20C%20at%20jeg%20vil%20v%C3%A6re%20astronaut%20C%20vel_prostitution_misbrugsbehandling_R%C3%A5det%20for%20Socialt%20Udsatte.pdf
- Bjørnness, J, Bræmer, M. og Groes, C. (2022) *Byttedating i Danmark*. Lokaliseret d. 11.1.2023 på https://rucforsk.ruc.dk/ws/portalfiles/portal/85239219/Byttedating_i_Danmark_2022.pdf (Udviklings- og forskningsprojekt om sugardating blandt unge og om indsatser og redskaber, der kan hjælpe unge, som oplever problemer med sugardating.)
- Dahl, M.K. og Østergaard, S. V. (2021) Unges udveksling af intimitet for materielle goder. Et kvantitativt studie. VIVE – Viden til Velfærd. Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd. Lokaliseret d. 12. 11.2023 på <https://www.vive.dk/da/udgivelser/unges-udveksling-af-intimitet-for-materielle-goder-ov9keyxn/> (Information om udgivelsen samt link til undersøgelsen)
- Dahl, K. M., Henze-Pedersen, S. Østergaard, S.V. og Østergaard J. (2018) Unges opfattelser af køn, krop og seksualitet. Rapport. VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd. Lokaliseret d. 12.11.2023 på <https://www.vive.dk/da/udgivelser/unges-opfattelser-af-koen-krop-og-seksualitet-0xglo9zk/> (Kort omtale af udgivelsen og link til rapporten.)
- Dyrvig, Theresa. (2020) Do Prostitution and Social vulnerability go hand in hand? Examining the association between social background and prostitution using register data. Vive. Lokaliseret 14.03.24 på <https://www.vive.dk/da/udgivelser/do-prostitution-and-social-vulnerability-go-hand-in-hand-examining-the-association-between-social-background-and-prostitution-using-register-data-3vyoe9xy/>

- Dyrvig, T, Mehlsen, L, Kjær, A. A og Amilon, A. (2017). Exit Prostitution. Evaluering af CTI-forløb for borgere med prostitutionserfaring. VIVE – Viden til Velfærd. Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd. Lokaliseret 14.03.2024 på <https://www.vive.dk/da/udgivelser/exit-prostitution-3vy96qxy/>
- Henriksen, T.D., Andrade, S.B., Mehlsen, L., Bom, L.H: og Frøslev-Thomsen, J. (2021) *Salg af sex i Danmark 2020. En kortlægning*. VIVE, Det nationale forsknings- og analysecenter for velfærd. Lokaliseret d. 11.11. 2023 på [https://sbst.dk/Media/638127522786432435/VIVE%20\(2021\)%20Salg%20af%20sex%20i%20Danmark%202020%20-%20en%20kortl%c3%a6gning.pdf](https://sbst.dk/Media/638127522786432435/VIVE%20(2021)%20Salg%20af%20sex%20i%20Danmark%202020%20-%20en%20kortl%c3%a6gning.pdf) (Rapport baseret på kvantitative og kvalitative kilder om sexsalg i Danmark og om seksælgerens oplevelse af at sælge sex.)
- Henriksen, T.D., Mehlsen, L. Kjær, A.A., Amilon, A. (2017) *Exit prostitution. Evaluering Af CTI-forløb for borgere med prostitutionserfaring*. København, SFI – Det Nationale Forskningscenter for velfærd. Lokaliseret d. 12.11.2023 på <https://sbst.dk/media/11175/1713-Exit-prostitution.pdf> En rapport om borgerens oplevelse af metoden Critical Time Intervention, som har til formål at støtte og hjælpe udsatte borgere med prostitutionserfaringer, som ønsker at forbedre deres livssituation og evt. stoppe med at sælge seksuelle ydelser.)
- Holmström, C. (Editor), Bjønness, J., Jensen, M. B., Seikkula, M., Antonsdóttir, H.F., Skilbrei, M., Søderholm, T., Holmström, C. og Grönvall Y. (2019) *Young People, Vulnerabilities and Prostitution/Sex for Compensation in the Nordic Countries A Study of Knowledge*. Tema Nord. Social Initiatives and Legal Measures. Rosendahls, Danmark.
- Kofod, J., Dyrvig, T.F.; Markwardt, K., Lagoni, N., Bille, R., Termansen, T. Christiansen L., Toldam, E.J. og Vilshammer, M. (2011) *Prostitution i Danmark. En kortlægning*. København 2011. SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd. Lokaliseret d. 11.11.2023 på <https://www.vive.dk/media/pure/kx0r5rxl/273575> (Rapporten belyser omfanget af prostitution i Danmark og prostitutionens organisering og de prostitueredes levevilkår.
- Reden Ung. *Udviklingen i salg og udveksling af seksuelle ydelser blandt unge 2020-2024. Analyse af data fra Ungeprofilen*. Maj 2025. Lokaliseret 05.05. 2026 [Rapport-2025.pdf](#)
- Socialstyrelsen. (2013) *Mennesker, der prostituerer sig. Sociale indsatser, der virker*. Socialstyrelsen. Lokaliseret d. 11.11.2023 på <https://sbst.dk/media/11179/Mennesker%20der%20prostituerer%20sig.pdf>

Artikler:

- Dørge, H. De udstødte. *Weekendavisen* 24. august 2023.
(Artiklen giver et overblik over nuværende tilbud til de mest marginaliserede borgere i Danmark, hvoraf mange er prostituerede, og kritiserer den socialfaglige indsats over for de mest udsatte i Danmark. Pensum til undervisningen i historie)
Kan hentes via Infomedia.
- Giebner, F. Bordellet – en arbejdsplads i Danmark. *Politiken* 17. februar 2013.
(En journalist og en fotograf fulgte dagligdagen på et bordel i København gennem ni måneder og skrev artikelserien Bordellet)
Kan hentes via Infomedia.
- Krak, N. (2012) *De 10 vigtigste ting at vide om prostitution*. Etik.dk, lokaliseret d. 11.1.2023 på <https://www.etik.dk/prostitution/10-vigtigste-ting-vid-om-prostitution>
- Wulff, C. *Metoder, der kan hjælpe i det kaotiske liv*. Fagbladsartikel. 5. dec. 2016. VIVE. Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd. Lokaliseret d. 11.11.2023 på <https://www.vive.dk/da/udgivelser/metoder-der-kan-hjaelpe-i-det-kaotiske-liv-0xg831vk/>

Historiske kilder:

- Kilderne.dk. *Den reglementerede prostitution*. Lokaliseret d. 11.11.2023 på <https://kilderne.dk/laeringstilbud/kildekritiske-oevelser/den-reglementerede-prostitution/>
(Et læringstilbud fra Rigsarkivet med originale kilder fra den reglementerede prostitution i anden halvdel af 1800-tallet)

Hjemmesider

- Social- og Boligstyrelsen. Prostitution. Lokaliseret 27.02.24 på <https://sbst.dk/voksne/prostitution>
- Social- og Boligstyrelsen. Lokaliseret 05.05.2026 [Ny kortlægning af prostitution i Danmark | Social- og Boligstyrelsen](#)
- Reden København. [Reden København | KFUKs Sociale Arbejde \(kfuksa.dk\)](#)
- Reden International. <https://kfuksa.dk/reden-international>
- Reden UNG: [Reden Ung | Chat, SMS, ring for samtale og hjælp](#)
- [Prostitution | KFUKs Sociale Arbejde](#)
- [The Red Van](#)

SRP-opgave: Ulighed i sundhed

Fag: Historie og samfundsfag

Beskrivelse af emne

Oftes ses der en positiv sammenhæng mellem økonomisk og helbreds­mæssig lighed; de samfund, der har den mest ligelige fordeling af økonomiske goder, har også den mest ligelige fordeling af hvor længe man i gennemsnit lever. Sådan er det imidlertid ikke i Danmark.

På trods af velfærdsstatens udligning af økonomisk forskel mellem borgerne, er den sociale ulighed steget siden 1980'erne, og social ulighed medfører i nogle tilfælde et mindre sundt liv, sygdom og tidlig død. I så fald taler man om social ulighed i sundhed.

Politisk har der været fokus på at mindske social ulighed i sundhed de sidste 25 år. Ifølge Sundhedsloven skal der være let og lige adgang til sundhedsvæsenet, og sygeplejersker og andre sundhedsfaglige

medarbejdere har fokus på at hjælpe borgere og patienter med at leve et sundt og langt liv med høj livskvalitet. Ikke desto mindre er der stadig en negativ sammenhæng mellem sociale forhold, sygdom og dødelighed hos 25% af befolkningen, som er mere syge og lever kortere tid end resten af befolkningen. Er det værdigt og retfærdigt? Og er Danmark stadig et velfærdssamfund?

Arbejdsspørgsmål

Kan og skal den danske velfærdsstat forebygge social ulighed i sundhed?

- ❖ Redegør kort for velfærdsstatens historie
- ❖ Kan udviklingen af velfærdsstaten historisk set opfattes som et forsøg på at udligne ulighed i det danske samfund?
- ❖ Hvad er social ulighed?
- ❖ Hvad forstår man ved ulighed i sundhed?
- ❖ Hvilken sammenhæng er der mellem social ulighed og ulighed i sundhed?
- ❖ På hvilken måde er ulighed i sundhed blevet kortlagt?
- ❖ Hvilke samfundsvidenskabelige metoder anvendes til kortlægning af social ulighed i sundhed?
- ❖ Kan undersøgelser af ulighed i sundhed anvendes til at fremme større lighed i sundhed i Danmark?
- ❖ Hvordan forsøger sundhedsvæsenet at reducere social ulighed i sundhed?
- ❖ Er det retfærdigt, at alle borgere i Danmark ikke har lige mulighed for et sundt og langt liv?

Litteratur og undersøgelser

- Danske Patienter 2023. *Fakta om ulighed i sundhed*. Lokaliseret d. 14.11. 2023 på <https://danskepatienter.dk/temaer-projekter/temaer/ulighed-i-sundhed/fakta-om-ulighed-i-sundhed>
- Danske Regioner 2024. *Lighed i sundhed*. Lokaliseret d. 29.2.24 på <https://www.regioner.dk/sundhed/lighed-i-sundhed/>
- Dybbroe, B., Land, B. og Nielsen, S. B (red.) 2012 *Sundhedsfremme - et kritisk perspektiv*. Samfundslitteratur, Frederiksberg.
- Grønbæk, M. *Social ulighed i sundhed. Fra vugge til grav. I: Ploug N. Social arv og social ulighed*. Hans Reitzels Forlag. 2. udgave 2017.
- Indenrigs- og sundhedsministeriet 2023. *Bekendtgørelse af Sundhedsloven*. LBK nr 1011 af 17/06/2023. Lokaliseret d. 11.04.2.2024 på [Sundhedsloven \(retsinformation.dk\)](https://retsinformation.dk)
- Kappel, N og Tandrup L. 2020. *Social udsathed og sygepleje*. Samfundslitteratur, Frederiksberg.

- Kure, J. (2019) *Ulighed i sundhed*. Baggrundsnotat. Danske Patienter, oktober 2019. Lokaliseret d. 29.2.2024 på https://www.danskepatienter.dk/files/media/Publikationer%20-%20Egne/A_Danske%20Patienter/B_Indspil_cases_unders%C3%B8gelses/ulighed_baggrundsnotat.pdf
- Lau CJ; Eliassen MH; Grønkjær MS; Bekker-Jepesen M; Toxværd CG; Gøtzsche N; Jacobsen MH; Andreasen AH 2022. 'Hvordan har du det?' *Sundhedsprofil for Region Hovedstaden og kommuner 2021 – Sundhedsadfærd og risikofaktorer*, Center for Klinisk Forskning og Forebyggelse, Bispebjerg og Frederiksberg Hospital, Region Hovedstaden. Lokaliseret d. 29.2.2024 på https://www.regionh.dk/til-fagfolk/Sundhed/Sundhedsprofilen/Resultater/Documents/Rapporter/Sundhedsprofil_2021_web.pdf
- Lehn-Christiansen S. (red.) (2016) *Ulighed i sundhed. Nye humanistiske og samfundsvidenskabelige perspektiver*. Frydenlund Academic, Frederiksberg.
- Merrild; C.H., Jønsson, A.B.R., Rasmussen, S. og Sandbæk, A. (2022) Social ulighed i sundhed. *Ugeskrift for læger*, 2022; 184: VO9210725.
- Sundhedsstyrelsen 2020. *Social ulighed i sundhed og sygdom. Udviklingen i Danmark i perioden 2010 – 2017*. København, Sundhedsstyrelsen. Lokaliseret d. 14.11.2023 på <https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2020/Ulighed-i-sundhed/Social-ulighed-i-sundhed-og-sygdom-tilgaengeligg.ashx>
- Sundhedsstyrelsen 2020. *Fakta-ark: Rapport om social ulighed i sundhed og sygdom*. Lokaliseret d. 14.11.2023 på https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2020/Ulighed-i-sundhed/Fakta-ark-rapport-social-ulighed-i-sundhed.ashx?sc_lang=da&hash=99C33612E784A45838606D5F4F179D1D
- Sundhedsstyrelsen 2020. *Indsatser mod ulighed i sundhed*. København, Sundhedsstyrelsen. Lokaliseret d. 14.11.2023 på <https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2020/Ulighed-i-sundhed/Indsatser-mod-ulighed-i-sundhed-tilgaengeligg.ashx>
- Sundhedsstyrelsen. 2021. *Danskernes sundhed – Den Nationale Sundhedsprofil 2021*. Sundhedsstyrelsen, København. Lokaliseret d. 12.11.2023 på <https://www.sst.dk/da/udgivelser/2022/danskernes-sundhed>
- Sundhedsstyrelsen 2021. *Danskernes sundhed – Den Nationale Sundhedsprofil 2021. Kort version*. Sundhedsstyrelsen, København. Lokaliseret d. 12.11.2023 på https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2022/Sundhedsprofil/Sundhedsprofilen-kort.ashx?sc_lang=da&hash=F5316DCC2A5FAED78CE8A864F590344B
- Sundhedsstyrelsen 2022. *Danskernes sundhed*. Tal fra Den Nationale Sundhedsprofil. Lokaliseret d. 12.11.2023 på <https://www.danskernessundhed.dk/>
- [Sundhedsstyrelsen2024. Danskernes sundhed. Den Nationale Sundhedsprofil. Midtvejsundersøgelsen 2023 – centrale udfordringer](#). Sundhedsstyrelsen, København. Lokaliseret d.

29.2.2024 på <https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2024/Sundhedsprofil/Sundhedsprofilen-midtvejsundesoeegelsen-2023.ashx>

Film om ulighed i sundhed

Sundhedsstyrelsen 2019. Om ulighed i sundhed. Lokaliseret d. 28.2.24 på <https://www.sst.dk/da/Fagperson/Ulighed-i-sundhed/Om-ulighed-i-sundhed>

DR 2016 *En syg forskel*. Dokumentar i fire afsnit.